

TALOUSARVIOALOITE 208/2009 vp

Määrärahan osoittaminen Suomen Kuluttajaliitto ry:lle

Eduskunnalle

Pääministeri Matti Vanhasen toisen hallituksen ohjelmassa halutaan jatkaa edellisen hallituksen työtä kuluttaja-asioiden eteenpäin viemiseksi. Hallitusohjelman mukaisesti on laadittu kuluttajapoliittinen ohjelma vuosille 2008—2011, jossa todetaan muun muassa, että kuluttajajärjestöjen asemaa kuluttajien etujen valvojina on tarkoitus vahvistaa.

Valtiovarainvaliokunta totesi mietinnössään VaVM 41/2006 vp, että kuluttajien toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti yhä haasteellisemmaksi puolueettoman tiedonsaannin kannalta. Valiokunta viittasi hallituksen kuluttajapoliittiseen ohjelmaan vuosille 2004—2007, jonka tavoitteiden mukaan kuluttajille tuli turvata riittävä tietopohja ja kyky toimia kehittyvillä markkinoilla. Valiokunta lisäsinä vuoden 2007 talousarvioon 150 000 euroa Suomen Kuluttajaliitto ry:lle. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun Suomen Kuluttajaliiton valtionapua nostettiin 1990-luvun alun jälkeen. Myös vuoden 2008 talousarvioon lisättiin 150 000 euroa kuluttajatoimintaan, josta 135 000 euroa ohjattiin Suomen Kuluttajaliitolle. Vuonna 2009 samansuuruisesta lisäyksestä liitto sai 130 000 euroa. Lisäysten ja Suomen Kuluttajaliiton aktiivisen varainhankinnan vuoksi liitto kasvatti kuluttajapalveluitaan merkittävästi. Kymmenen vuoden tauon jälkeen liiton omaa asiantuntemusta voitiin lisätä ympäristö-, elintarvike- ja kuluttajan talousasioissa, liiton kotisivut uudistettiin ja liiton lehden sisältöä monipuolistettiin. Puhelinneuvontaa kuluttaja-asioissa lisättiin niin kuluttajille kuin elinkei-

nonharjoittajillekin. Lisäksi aloitettiin maksuton eettisen kuluttamisen puhelinneuvonta. Myös paikalliseen kuluttajatoimintaan riitti entistä enemmän voimavaroja.

Hallituksen nykyinen budjettiesitys vuodeksi 2010 leikkaisi kuitenkin liiton valtionavun takaisin 1990-luvun alun tasolle. Suomen Kuluttajaliiton valtionapu vuonna 2007 oli 629 000 euroa ja vuonna 2008 se oli 614 000 euroa. Vuonna 2009 valtionapu oli 609 000 euroa. Mikäli valtionapu putoaa hallituksen esityksen mukaisesti 479 000 euroon, tarkoittaa tämä yli neljänneksen laskua liiton nykyisestä valtionavusta ja olisi myös hallituksen kuluttajapoliittisen ohjelman vastaista. Laskevan kehityksen myötä liitto joutuu luopumaan merkittävästä osasta asiantuntemustaan ja työvoimaansa, mikä heikentää tuntuvasti kuluttajien neuvontaa ja edunvalvontaa.

Suomen Kuluttajaliitto ry on kuluttajien etua valvova kansalaisjärjestö. Liitto neuvoo ja palvelee kuluttajia oikeudellisissa ja taloudellisissa asioissa sekä elintarvikkeita, ravitsemusta, terveyttä, turvallisuutta, ympäristöä ja asumista koskevissa kysymyksissä. Suomen Kuluttajaliitto korostaa eettisyyttä ja kestäviä valintoja. Liitto julkaisee myös Kuluttajan Nappo -lehteä.

Suomen Kuluttajaliitto kokoaa kuluttaja-asemastaan kiinnostuneet ihmiset toimimaan etujensa puolesta vapaan kansalaistoiminnan keinoin. Liiton jäseniä ovat 64 paikallista kuluttajayhdistystä eri puolilla Suomea. Jäsenenä on myös yksitoista valtakunnallista järjestöä.

Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnan-tarkastuskertomuksessa 156/2007 Kuluttajahal-linnon toimivuus todetaan, että kuluttajajärjestöt voisivat erikoistua heikkojen kuluttajien asioi-den ajamiseen. Tämä näkökulma on ollut alusta alkaen olennainen Suomen Kuluttajaliiton toi-minnassa. Uutena toimintana liitto on juuri aloit-tanut Puhutaan velkaantumisesta! -hankkeen, jonka puitteissa ihmisiä autetaan heidän velkaon-gelmissaan. Kampanja on osa työ- ja elinkei-noministeriön tukemaa taloudenhallintahanket-ta, jossa Suomen Kuluttajaliitto vastaa kaikkien osahankkeiden yhteisen internetsivuston luomi-sesta ja ylläpitämisestä sekä järjestää eri puolilla maata Puhutaan velkaantumisesta! -aluetapahtu-mia, joissa neuvotaan tunnistamaan velkaantumi-sen merkit ja hakemaan apua.

Järjestötyötä tulella yhteiskunta tukee kan-salaisten mahdollisuuksia vaikuttaa. Kuluttaja-toiminnalla on tärkeä rooli myös markkinoiden toimivuuden kannalta. Lainsäädäntötyössä kai-vataan jatkuvasti kuluttajanäkemyksiä. Myös elin-

keinonharjoittajille kuluttajien kannat ovat tär-keitä. Yhteiskunnan etu on, että kuluttajien ääni kantautuu päätöksentekoon ja että kuluttajien nä-kemys on mahdollisimman kattava ja asiantunte-va. Tämä edellyttää kuluttajien järjestötoimintaa.

Kuluttajien toimintaympäristö muuttuu yhä haasteellisemmaksi tasa-arvoisen oikeusturvan ja puolueettoman tiedonsaannin kannalta. Monet elinkeinoelämän käyttämät rahoituskanavat ovat Suomen Kuluttajaliitolta poissuljetut, ja siksi valtionapu on liiton toiminnan kulmakivi. Jotta suomalainen kuluttajaliike pysyisi hengissä, tu-lee eduskunnan ottaa tämä huomioon käsitelles-sään valtion talousarviota vuodelle 2010.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 32.40.50 lisäyksenä 150 000 euroa Suomen Ku-luttajaliitto ry:n toiminnan turvaami-seen.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Ilkka Kanerva /kok
Kimmo Tiilikainen /kesk
Matti Ahde /sd
Tapani Tölli /kesk
Janina Andersson /vihr

Anna-Maja Henriksson /r
Tarja Filatov /sd
Jukka Mäkelä /kok
Annika Lapintie /vas
Outi Alanko-Kahiluoto /vihr